

Tisztelt Elnök Úr!

Az ODT ülésen elhangzottak, valamint a jelenleg érvényes jogszabályok áttekintése alapján további, tisztázandó, illetve megvitatandó kérdések merülnek fel. Felsorolom azokat a témaköröket, kérdésekkel és megjegyzésekkel ellátva, amelyekben a doktori képzésben további határozatok, vagy állásfoglalások szükségesek.

1. Tisztázni kellene, hogy a doktori hallgatók esetében a félévek egyértelműen 5 hónaposak, illetve 7 hónaposak.

Véleményem szerint: ennek a kimondását a törvényben rögzíteni kellene, amennyiben fontos, hogy az egyetemi képzés és a doktori képzés azonos törvényben legyen szabályozva, amely szerint az egyetemi képzés 10 hónapos intervallumokban (5 + 5 hónapos félévekben) folyik.

2. Az állami ösztöndíjas hallgatók, a komplex vizsga letétele után mikortól jogosultak a magasabb ösztöndíjra?

Kérdés: Ha például valaki leteszi a vizsgát egy adott év júniusában, akkor júliustól kaphatja-e a magasabb ösztöndíjat, vagy csak szeptembertől?

Véleményem szerint: a komplex vizsga letételének félévében a hallgató, a félév végéig az alacsony összegű ösztöndíjat kapja. De ezt valahol rögzíteni kellene.

3. Az egyéni felkészülők a komplex vizsga teljesítésével hallgatói jogviszonyt szereznek, és egyúttal belépnek a fokozatszerzési eljárásba (53. § (2) A doktori képzés során a komplex vizsgát követően a fokozatszerzési eljárásban a hallgató a kutatási és disszertációs szakasz teljesítésével vesz részt, amelynek célja a doktori fokozat megszerzése.)

Kérdés: A hallgató milyen jogviszonyba kerül, pl. "önköltséges"? Ennek a jogviszonynak a hossza meghatározott-e, lehet-e kevesebb, mint egy félév, illetve az időzítése milyen kapcsolatban van a "vizsgaidőszakkal"?

Véleményem szerint: a komplex vizsga letétele nincs időponthoz kötve, még az állami támogatásban részesülő hallgatók esetén sem, hiszen vannak olyan doktori iskolák, amelyek februártól kezdik a képzést, vannak, amelyek szeptembertől. Az esetleges "vizsgaidőszak"-ok pedig a két esetben igencsak felemásak lehetnek. Mindkettő esetében az előírás, hogy a komplex vizsga történjen meg a 4. félévben (a tv. szövege szerint a 4. félév végén). Ugyanakkor nincs megjelölve, hogy mikor lehet jelentkezni, csak annyi, hogy bizonyos kreditszám elérése után lehet letenni. Az egyéni felkészülők tehát nem feltétlenül tudnak határozott időponthoz alkalmazkodni, és szerintem nem is lenne ez szükséges. Összességében az, hogy valamilyen módon "hallgatói jogviszony"-ba kerül egy egyéni felkészülő, érthető úgy, hogy a nyilvántartási rendszerekbe bekerülnek, amely a komplex vizsga lezárásának napját jelenti, majd elindul egy rövidebb-hosszabb "fokozatszerzési eljárási szakasz", ami valójában a "kutatási és disszertációs" szakaszt tartalmazza, de amelynek hossza az esetlegesen elismertethető kreditek számától függ. Ha elismerhető, az adott felsőoktatási intézményben folytatott tudományos

munka alapján akár 120 kredit, akkor a hallgató azonnal megkaphatja az abszolutóriumot, amely után viszont a hallgatói jogviszonya megszűnik.

4. Az abszolutórium kiállítása után (8. félév után) a hallgatói jogviszony megszűnik, ugyanakkor a fokozatszerzési eljárás során is kell, hogy valamilyen nyilvántartásban kell a hallgatónak maradni.

Kérdés: Miért nincs kimondva a törvényben, vagy kormányrendeletben a, korábban *doktorjelölti jogviszonynak* nevezett állapot?

Véleményem szerint: a *doktorjelölti jogviszony*, vagy *doktorjelölt*, mint állapot nyilvántartása, annak az egyetemi nyilvántartási rendszerekben való megjelenítése, az időbeli korlátok miatt egyértelműen szükséges. Jelenleg ez nincs szabályozva.

5. Az ODT honlapon található " A komplex vizsga általános elvei és szabályai" szerint:
"A vizsga disszertációs része sikertelenség esetén az adott vizsgaidőszakban nem ismételhető."

Kérdés: az állami ösztöndíjas hallgató (illetve, minden, nappali tagozatos, teljes idejű képzésben részesülő hallgató) mikor teheti le újból a komplex vizsgát? Egyáltalán leteheti-e valamikor ezt a részét, vagy ezzel automatikusan megszűnik a jogviszony? Ha megszűnik a jogviszony, mikortól (a félév végétől, vagy azonnal)? Amennyiben mégis ismételhető, akkor addig az időpontig milyen jogviszonyba kerül a hallgató?

Véleményem szerint: ezt a kérdést meg kell vitatni, hiszen ennek alapján akár passzívvá kell tennie a következő félévet, vagy aktív marad, de alacsony ösztöndíjjal? Vagy ezután egy újabb komplex vizsgával már csak egyéni felkészülővé válhat a hallgató?

6. Ellentmondás van a (mai napon hatályos) Kormányrendelet és az ODT honlapján, a komplex vizsgáról szóló előírás között.

Kormányrendelet: 12/A.§15 (2) A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A bizottság legalább három tagból áll. ... A bizottság elnöke egyetemi tanár, habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár, Professor Emeritus vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező oktató, kutató lehet.

ODT "A komplex vizsga általános elvei és szabályai" szerint : *A vizsgabizottság elnöke egyetemi tanár vagy Professor Emeritus vagy MTA doktora címmel rendelkező oktató, kutató.*

6. A törvény szövege szerint: *53/A.§ (2) A doktori értekezést és téziseit elektronikus formában az Adatbázisban, az általánosan elfogadott nemzetközi gyakorlatnak megfelelő (DOI) azonosítóval ellátva, mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni.*

Első megjegyzés: Az MTMT (Adatbázis) csak a hivatkozási adatokat tartalmazza, nem tudja az értekezést és a téziseket elektronikus formában tárolni. Azokat repozitóriumokban kell elhelyezni, amelynek a hivatkozásait lehet az Adatbázisban rögzíteni.

Második megjegyzés: Nincs tisztázva, hogy a DOI azonosítót a doktori védés után hogyan lehet elhelyezni a már korábban elérhetővé tett értekezésben? Hiszen DOI-azonosítót egy nem megvédett dolgozat még nem kaphat.

Tisztelettel várom állásfoglalását a felvetett kérdésekben.

Tisztelettel

Kilár Ferenc
egyetemi tanár
a PTE Kémia Doktori Iskola vezetője